

การสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ สารภูมิศาสตร์ ประกอบหน่วยการเรียนรู้
เรื่อง COVID – 19 ตัวร้ายมหันตภัยสู่เอเชีย เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรม

(จียพันธ์บำรุง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

THE PEDAGOGY BY USING PRESENTATION IN GEOGRAPHY STRAIN OF A UNIT
LEARNING ABOUT COVID – 19 THE WORST THREAT TO ASIA IN DEVELOP
INNOVATIVE THINKING SKILLS OF MATHAYOMSUKSA 1 STUDENTS AT WAT
PRADU SONGTHAM SCHOOL (JIYAPHAN BAMRUNG) PHRA NAKHON SI
AYUTTHAYA PROVINCE*

ปิ่นประภา ร่มมะภาพ, นรเศรษฐ์ เตชะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Pinprapha Rummaphab, Noraseth Thecha

Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

pinprapa.soc60@gmail.com, noraseth_wizard@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง COVID ตัวร้ายมหันตภัยสู่เอเชียและศึกษาระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรม (จียพันธ์บำรุง) ด้วยการสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงกึ่งทดลอง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรม (จียพันธ์บำรุง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้สาระภูมิศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง COVID - 19 ตัวร้ายมหันตภัยสู่เอเชีย 2) แบบวัดระดับการคิดเชิงนวัตกรรม สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1) การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้สาระภูมิศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง COVID-19 ตัวร้ายมหันตภัยสู่เอเชีย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 โดยมีค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ เท่ากับ 0.88

* ได้รับบทความ: 15 ตุลาคม 2566; แก้ไขบทความ: 26 พฤศจิกายน 2566; ตอรับตีพิมพ์: 31 ธันวาคม 2566

2) ระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรม (จียพันธ์บำรุง) พบว่านักเรียนมีค่าเฉลี่ยการคิดเชิงนวัตกรรมเท่ากับ 3.57 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.60 โดยอยู่เกณฑ์ในระดับระดับการเล่นอย่างจริงจัง

คำสำคัญ: การสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์; การคิดเชิงนวัตกรรม; สารภูมิศาสตร์, โควิด-19

Abstract

This research aims to Develop a learning management plan Learning unit on COVID - 19, the villain, the dangers to Asia, Mathayomsuksa 1 students and study of the level of innovative thinking skills of students, Mathayomsuksa 1 at Wat Pradu Songtham School (Jiyaphan Bamrung) with the teaching process with a creative presentation method This research is a quasi-experimental research. The population used in the research was 23 students, Mathayomsuksa 1 in the second semester, academic year 2021, Wat Pradu Songtham School (Jiraphan Bamrung) in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. The research instruments were 1) the learning management plan for learning about geography, learning unit on COVID-19, the catastrophic threat to Asia 2) Innovative thinking test. statistics used in research is the mean and standard deviation.

Research results revealed that

1) Development of geographic learning management plan Covid-culprit unit for Asia 1st grade 4 with an average conformity index (IOC) from experts of 0.88

2) The innovative thinking skills level of first grade students at Wat Pradu Songtham School (Jiyaphan Bamrung) found that students had an innovative thinking average of 3.57 and a standard deviation (S.D.) of 0.60 based on a serious level of play.

Keywords: Creative Presentation; Innovative Thinking; Geography; COVID-19

บทนำ

ในยุคแห่งกระแสโลกาภิวัตน์มีความเปลี่ยนแปลงที่มากมายทั้ง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี ซึ่งกระทบชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมาก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี, 2559 : 1) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดในยุคของกระแสโลกาภิวัตน์ คือ การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ COVID-19 ที่มีการแพร่ระบาดในปลายปี 2019 ที่ผ่านมา โดยมีจุดกำเนิดที่ตลาดอาหารทะเลแห่งหนึ่งในเมืองอู่ฮั่น เมืองหลวงของ มณฑลหูเป่ย์ ภาคกลางของประเทศจีน แล้วแพร่กระจายออกไปทั่วโลก จากการวิเคราะห์โดยอาศัยองค์ความรู้ทาง

ภูมิศาสตร์ทำให้ทราบว่าการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 จากการเคลื่อนย้ายทางประชากรจากกิจกรรมในการดำรงชีวิต โดยเฉพาะกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เนื่องจากเมืองอู่ฮั่นเป็นเมืองใหญ่มีคนหนาแน่นและเป็นศูนย์กลางการคมนาคม ทำให้มีประชากรเข้าออกเป็นจำนวนมาก ซึ่งประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในช่วงต้นปี พ.ศ. 2563 ส่งผลให้มียอดผู้ติดเชื้อและยอดผู้เสียชีวิตจำนวนมากขึ้น มาตรการป้องกันเชื้อไวรัส COVID-19 จึงเกิดขึ้นมาโดยผ่านนโยบายของรัฐบาล เพื่อยับยั้งการแพร่ระบาดของเชื้อ และเข้าสู่สภาวะปกติให้เร็วที่สุด

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอรูปแบบการเรียน 5 รูปแบบ เพื่อให้โรงเรียนสามารถนำไปปรับใช้ได้ ดังนี้ On-site การสอนปกติที่โรงเรียน, On - air การสอนผ่านระบบโทรทัศน์, On - demand การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เรียนด้วยตนเองกับความซ้ำเร็วด้วยตนเอง, Online การสอนแบบถ่ายทอดสด เรียนกับครูแบบถ่ายทอดสดนักเรียนสามารถถามตอบได้ และ On-hand การสอนด้วยการนำส่งเอกสารที่บ้านเรียนและทำด้วยตนเองมีผู้ปกครองช่วยดูแล (กวีรินทร์เกียรติ นนธ์พละ, 2564 : 6)

โรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรม (จียพันธ์บำรุง) ได้มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ของสถานศึกษา ที่จัดตั้งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 มีรูปแบบการสอนไม่เน้นบทบาทของผู้เรียน ครูผู้สอนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากมีความสะดวกในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ส่งผลให้นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม และขาดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน หรือระหว่างเพื่อนร่วมชั้น นอกจากนี้ยังขาดการบูรณาการกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบันโดยเฉพาะการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ส่งผลให้นักเรียนไม่ได้เชื่อมโยงองค์ความรู้กับสถานการณ์ในชีวิตจริงจนเกิดองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบครูเป็นศูนย์ ไม่ตอบสนองต่อบริบทของนักเรียน และความต้องการของสังคมที่ต้องการให้มีการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองต่อกระแสโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้น

สำหรับการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาในสาระภูมิศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่ทำการศึกษาปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เพื่อมุ่งเน้นในการหาคำตอบหรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทางธรรมชาติที่ปรากฏขึ้นบนผิวโลกที่จะส่งผลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1) โดยเฉพาะในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 เป็นปรากฏการณ์ทางสาธารณสุขใหม่ที่มนุษย์กำลังเผชิญอยู่ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในประเทศเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 แต่ในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษายังไม่พบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในสาระภูมิศาสตร์ที่นำองค์ความรู้ทางภูมิศาสตร์เชื่อมโยงกับสถานการณ์ของเชื้อไวรัส COVID-19 ที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและรู้แนวทางการป้องกันได้อย่างเหมาะสม จนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ผ่านช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม

จากปัญหาที่กล่าวมาจึงได้นำรูปแบบ การสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ (Creative Presentation) มาปรับใช้ในสาระภูมิศาสตร์ เนื่องจากการสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ เป็นหนึ่งในกระบวนการของการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-Based Learning: CBL) ซึ่งหนึ่งในแนวทางการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการสอนแบบ Active Learning คือ การจัดการสอนให้นักเรียนตื่นตัวในการค้นคว้าแทนที่จะรอรับการบรรยายแบบเดิม นักเรียนจะได้ฝึกการวิเคราะห์และแก้ปัญหา ฝึกความร่วมมือผู้เรียนจะได้รับความรู้จากการค้นคว้า ครูผู้สอนจะลดบทบาทในการสอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวก ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ส่วนนักเรียนจะได้นำเสนอแนวคิด และแนวทางในการแก้ปัญหา(วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์, 2558 : 31) สอดคล้องกับสัพพัญญู สุขพิระวัฒนกุล วรรณ บัวเกิด และคณะ (2563 : 91) พบว่า การสอนแบบ CBL นั้นช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อ อนาคต ทำให้เกิดทักษะ สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) ทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ 2) ทักษะการทำงาน 3) ทักษะในการคิด สร้างสรรค์

โดยการสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักการนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย เช่น พูด เขียน แสดง หรือจัดทำเป็นสื่อต่าง ๆ โดยอาศัยขั้นตอนการสอนของการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่ม ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล (วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์ อ้างใน บุษยา ธนาทรัพย์, 2562 : 33 - 39) ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส covid-19 ที่เปลี่ยนรูปแบบการสอนในชั้นเรียนเป็นรูปแบบออนไลน์ การที่ผู้สอนนำการสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์มาประยุกต์ใช้ในการสอนออนไลน์จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอผลงานหรือประสบการณ์ที่มีความแตกต่างของแต่ละคนมาสร้างสรรค์ผลงานการนำเสนอที่มีความหลากหลายตามความถนัดของแต่ละบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของนักเรียนในยุคปัจจุบันที่จะเรียนรู้ได้ดี ถ้ามีการคิดและการลงมือทำด้วยตนเอง และให้สอดคล้องกับความต้องการของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ต้องการพัฒนานวัตกรรมและการนำมาใช้เป็นปัจจัยขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติเพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศในทุกด้าน โดยที่ในช่วงต่อจากนี้ไปจะมุ่งเน้นการนำความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรมเพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่ที่มีมูลค่า (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2559 : 13)

ดังนั้นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการคิดการคิดเชิงนวัตกรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากการคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking) เป็นการคิดหาสิ่งใหม่ ๆ ที่ดีกว่าเดิมหรือสิ่งใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มบุคคลหรือบุคคลจำนวนมาก ได้ดีกว่าสิ่งที่มีอยู่เดิมและเป็นความคิดที่ยังไม่มีใครคิดมาก่อน มีความเป็น Originality หรือความเป็นต้นกำเนิดเป็นการคิดที่มีคุณค่า เพราะจะนำไปสู่การสร้างสรรคนวัตกรรมต่อไป (วิชัย วงษ์ใหญ่, มารุต พัฒนา, 2562 : 1) ในบริบทประเทศไทย การศึกษาของไทยในยุค 4.0 จะเน้นการนำองค์ความรู้มาบูรณาการสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของเศรษฐกิจฐานความรู้ที่ปัจจัยในการผลิตและแข่งขันกำลังเปลี่ยนไปเป็นปัจจัยที่ไม่อาจจับต้องได้มากขึ้น ดังนั้น

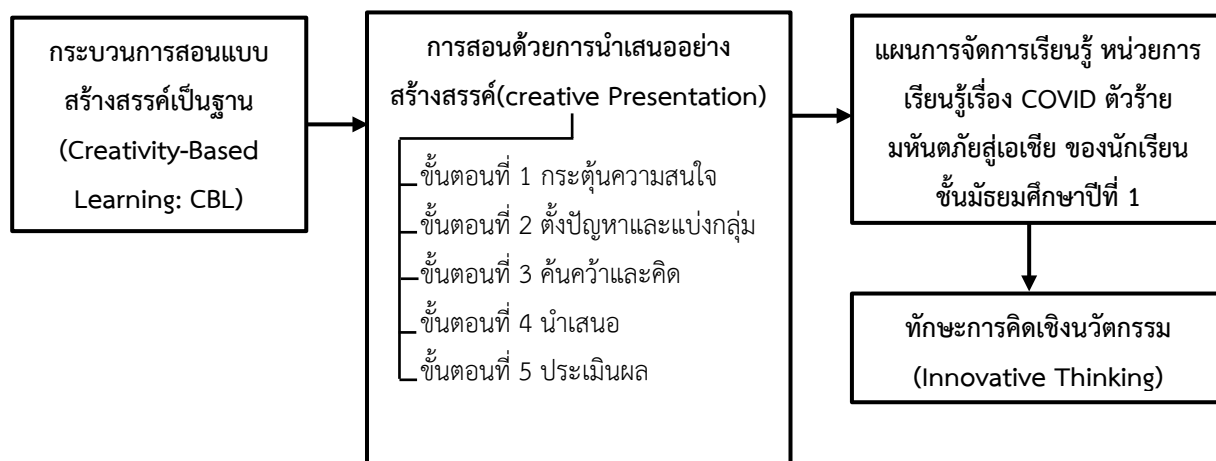
การพัฒนานวัตกรรมจึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ทุกองค์กรสร้างจุดยืน (อรชร ปราจันท์, 2561 : 158) สถานศึกษาจึงมีส่วนในการพัฒนานักเรียนให้ เป็นผู้ที่มีความคิดเชิงนวัตกรรมเพื่อสามารถสร้างนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาประเทศ

จากแนวคิดและงานวิจัยที่กล่าวมา ทำให้เห็นว่าจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 จึงเปลี่ยนแปลงเป็นรูปแบบการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์ จึงต้องใช้การสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ ในการสอนภูมิศาสตร์เพื่อพัฒนาการคิดเชิงนวัตกรรม โดยเฉพาะในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้รูปแบบการเรียนเปลี่ยนแปลงไปเป็นรูปแบบออนไลน์ ส่งผลให้ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยึดรูปแบบการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ที่ไม่ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดหรือมีการลงมือปฏิบัติกิจกรรม ทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการพัฒนาทักษะการคิดโดยเฉพาะทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมที่เป็นทักษะการคิด ที่สังคมในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องการเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศ ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมหรือจัดประสบการณ์ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกคิดและแก้ปัญหาด้วยตนเองหรือนักเรียนได้แสวงหาค้นคว้า และสรุปสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจะสามารถพัฒนาสติปัญญาและความคิดของนักเรียนได้เป็นอย่างดี การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ ที่อาศัยขั้นตอนการสอนของการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ จึงมีส่วนส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง COVID-19 ตัวร้ายมหันตภัยสู่เอเชีย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรม (จียพันธ์บำรุง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรม (จียพันธ์บำรุง)

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังเรียนรายวิชา ภูมิศาสตร์ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรม (จียพันธ์บำรุง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวนทั้งสิ้น 23 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยดำเนินการสร้างด้วยตนเอง ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้สาระภูมิศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง COVID – 19 ตัวร้ายมหันตภัยสู่เอเชีย จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งหมด 4 ชั่วโมง

2. แบบวัดระดับการคิดเชิงนวัตกรรม โดยทำการวัดผลจากทำแบบวัดระดับของนักเรียนจำนวน 1 ชุด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังเรียนรายวิชา ภูมิศาสตร์ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรม (จียพันธ์บำรุง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวนทั้งสิ้น 23 คน โดยมีขั้นตอนประกอบไปด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้สาระภูมิศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง COVID - 19 ตัวร้ายมหันตภัยสู่เอเชีย จำนวนทั้งหมด 4 แผน แผนละ 1 ชั่วโมงดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เปิดประตูสู่เอเชีย จำนวน 1 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ตันกำเนิดจอมทำลาย จอมวายร้าย COVID-19 จำนวน 1 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ยอดนักสืบตัวจิ๋วคิดพิชิต COVID-19 จำนวน 1 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 โข่วพลังคิดสยบเชื้อ COVID-19 จำนวน 1 ชั่วโมง

2. แบบวัดระดับการคิดเชิงนวัตกรรม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้นำมาใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 โข่วพลังคิดสยบเชื้อ COVID-19 โดยมีการวัดระดับการคิดเชิงนวัตกรรมในท้ายคาบเรียนซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 6 ตัวเลือก จำนวนทั้งหมด 15 ข้อ

การตรวจสอบข้อมูล

1. การวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์การวิจัย (IOC: Index of Item Objective Congruence) ในการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

2. การค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ แบบวัดระดับการคิดเชิงนวัตกรรม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์หาการแปรผลค่าคะแนน ของระดับการคิดเชิงนวัตกรรม มีค่าสถิติที่ใช้ ดังนี้ การหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ สาระภูมิศาสตร์ ประกอบหน่วยการเรียนรู้เรื่อง COVID – 19 ตัวร้ายมหันตภัยสู่เอเชีย เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรม (จียพันธ์บำรุง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้นำ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยไว้ 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้สาระภูมิศาสตร์ ประกอบหน่วยการเรียนรู้เรื่อง COVID - 19ตัวร้ายมหันตภัยสู่เอเชีย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ ได้ดำเนินการศึกษา มาตรฐาน ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ ความสนใจในส่วน ส 5.1 ม.1/3 ซึ่งมีการปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับบริบทสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID- 19 และ มีการรวบรวม วิเคราะห์ เอกสาร บทความทางวิชาการที่เกี่ยวกับการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วนำมาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผน โดยผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาและจุดประสงค์การวิจัย ตลอดจนการดำเนินกิจกรรมเพื่อนำข้อเสนอแนะนั้นมาปรับปรุงแก้ไข โดยหาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ซึ่งได้ค่าของ IOC เท่ากับ 0.88 โดยเกิดจากการใช้กระบวนการสอนด้วยวิธีการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เปิดประตูสู่เอเชีย ใช้ขั้นที่ 1 การกระตุ้นความสนใจ และ ขั้นที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ นำมาปรับใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ในขั้นที่ 1 ได้ใช้กิจกรรมบิงโกแนวการป้องกัน COVID- 19 พร้อมกล่าวเชื่อมโยงเกี่ยวกับผลกระทบของ COVID- 19 ที่ทำให้วิถีชีวิตของเราเปลี่ยนแปลงไปโดยใช้คำศัพท์เกี่ยวกับแนวทางการป้องกัน COVID- 19 ในตารางบิงโกในการอธิบาย และในขั้นที่ 2 นักเรียนได้ทำการแบ่งกลุ่มตามความสนใจ เพื่อเล่นกิจกรรมการส่งบอลตอบคำถามเกี่ยวกับสถานการณ์ COVID- 19 ที่การวิเคราะห์สถานการณ์จากคำถาม โดยสมาชิกกลุ่มใดตอบคำถามได้กลุ่มนั้นก็จะได้แต้มคะแนนด้วย หลังจากการปฏิบัติกิจกรรมครูผู้สอนจะให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันตั้งประเด็นเกี่ยวกับสาเหตุการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID- 19 ที่นักเรียนสนใจจากคำถามในกิจกรรมหรือสิ่งที่ปรากฏขึ้นในชีวิตประจำวัน เขียนลงใน My Mapping

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ต้นกำเนิดจอมทำลาย จอมวายร้าย COVID-19 ได้ใช้กระบวนการสอนขั้นที่ 3 ค้นคว้าและคิด ครูผู้สอนได้มีกิจกรรมที่กระตุ้นการค้นคว้าและการคิดของนักเรียนด้วยการ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1) เลือกลักษณะแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID- 19 ในทวีปเอเชีย แล้วทำการช่วยกันหาข้อมูลข้อมูลแนวทางการป้องกันเชื้อไวรัส COVID- 19 ในทวีปเอเชียเพื่อนำมาสร้างผลงานในการนำเสนอแนวทางการป้องกันโดยรูปแบบการนำเสนอขึ้นอยู่กับตามความถนัดและความสนใจของ

นักเรียนโดยครูผู้สอนไม่บังคับ ในคาบเรียนนี้จึงเป็นการค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันโดยมีครูผู้สอนคอยให้คำปรึกษาทางด้านความรู้และวิธีการเกี่ยวกับการทำงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ยอดนักสืบตัวจิ๋วคิดพิชิต COVID-19 ได้ใช้กระบวนการสอนขั้นที่ 3 ค้นคว้า และคิด เช่นเดียวกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 โดยในคาบเรียนนี้ครูผู้สอนจะให้นักเรียนรายงานความคืบหน้าของชิ้นงานที่ครูได้มอบหมายเกี่ยวกับการเสนอแนวทางการป้องกันเชื้อไวรัส COVID-19 ในทวีปเอเชียด้วยวิธีการนำเสนอตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน ผลปรากฏว่ามีนักเรียนหลายกลุ่มได้รายงานความคืบหน้าของชิ้นงานของกลุ่มตัวเองเสนอแก่คนครู โดยได้สะท้อนถึงปัญหาและอุปสรรค ข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการข้อมูลที่ในอินเทอร์เน็ตมีน้อย นักเรียนจึงแก้ไขด้วยการให้สมาชิกแต่ละคนเล่าประสบการณ์ในการป้องกันหรือสถานการณ์ที่ต้องเผชิญกับ COVID-19 แล้วสมาชิกที่ฟังในกลุ่มก็จะจินตนาการว่าถ้าตนเองอยู่ในสถานการณ์นั้นจะอย่างไร บางกลุ่มขาดแคลนอุปกรณ์ในการสร้างชิ้นงานจึงต้องเปลี่ยนรูปแบบในการนำเสนอรูปแบบอื่น เช่น จากที่จะถ่ายเป็นวิดีโอก็เปลี่ยนมาทำเป็นโปสเตอร์เนื่องจากกล้องไม่มีความพร้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 โขว์พลังคิดสยบเชื้อ COVID-19 ได้ใช้กระบวนการสอนในขั้นที่ 4 การนำเสนอ และ ขั้นที่ 5 การประเมินผล คุณครูจะให้นักเรียนมีเวลาในการเตรียมตัวในการนำเสนอผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม มีเวลาในการนำเสนอ 5 นาที หลังจากแต่ละกลุ่มนำเสนอ ครูผู้สอนจะเป็นผู้ให้ข้อเสนอแนะและให้นักเรียนแต่ละคนนำสติ๊กเกอร์ นำไปติดในบอร์ดคะแนนของกลุ่มที่นักเรียนชื่นชอบ ผลปรากฏว่านักเรียนแต่ละคนสนใจชิ้นงานของเพื่อนแต่ละกลุ่ม สังเกตจากการตั้งใจดูการนำเสนอชิ้นงานของแต่ละกลุ่ม และหลังจากจบกิจกรรมผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่านักเรียนมีการพูดคุยเกี่ยวกับชิ้นงานของเพื่อนหลังจากหมดคาบพร้อมเดินไปถามเทคนิควิธีการทำชิ้นงานนั้นว่าทำขึ้นมาอย่างไร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การคิดเชิงความคิดเชิงนวัตกรรม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรม (จียพันธ์บำรุง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการประเมินทักษะเชิงนวัตกรรม ด้วยแบบวัดความคิดเชิงนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรม (จียพันธ์บำรุง) จำนวน 23 คน ที่ได้ผ่านการสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ มีการใช้เกมที่เชื่อมโยงเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 มากระตุ้นความคิดของนักเรียนนำไปสู่การอภิปรายถึงปัญหา คุณครูจะมีการใช้คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียนควบคู่กันไปเพื่อให้นักเรียนเห็นประเด็นที่เกิดขึ้นในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่ม ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลให้วิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงไปจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 โดยใช้สถานการณ์ในชีวิตประจำวันมาตั้งคำถามเพื่อนักเรียนช่วยกันวิเคราะห์หาสาเหตุ จากนั้นทำการแบ่งกลุ่มโดยให้นักเรียนที่ให้เหตุผลการแพร่ระบาด

เหมือนกันให้อยู่กลุ่มเดียวกัน โดยครูผู้สอนจะต้องดูจำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่มให้มีจำนวนตามที่กำหนดไว้เพื่อทำชิ้นงาน แนวทางเกี่ยวกับการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID- 19 โดยให้อยู่ในรูปแบบของสื่อหรือนวัตกรรมในการเผยแพร่ผลงานเกี่ยวกับแนวทางการป้องกัน ตามความสนใจและความถนัด

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด นักเรียนสามารถ ค้นคว้าข้อมูลในการทำงาน จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ค้นหา รวบรวมข้อมูลแยกแยะและนำมาสร้างเป็นองค์ความรู้เพื่อสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบต่าง ๆ ครูผู้สอนมีหน้าที่ให้คำปรึกษา

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ โดยการนำเสนอผลงานที่แปลกใหม่ ดึงดูดความสนใจ มีการซักถาม แสดงความคิดเห็นจากผู้เรียนร่วมชั้น และมีการปรับปรุงแก้ไขชิ้นงานในครั้งต่อ ๆ ไป

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล นักเรียนออกมานำเสนองานหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูผู้สอนจะให้คำแนะนำหลังจากแต่ละกลุ่มนำเสนอ เมื่อนำเสนอครบทุกกลุ่ม จะให้นักเรียนแต่ละคนในห้องนำสติกเกอร์มาติดในบอร์ดคะแนนของกลุ่มที่นักเรียนชื่นชอบ

จากการประเมินทักษะเชิงนวัตกรรม ด้วยแบบวัดความคิดเชิงนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรม (จียพันธ์บำรุง) จำนวน 23 คน ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางผลการวิเคราะห์การคิดเชิงความคิดเชิงนวัตกรรม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรม (จียพันธ์บำรุง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลำดับที่	คะแนน	แปรผลคะแนน	ระดับความคิดเชิงนวัตกรรม
1	67	4.46	ระดับการร่วมมือในการสืบค้น
2	42	3.00	ระดับการเล่นอย่างจริงจัง
3	41	2.73	ระดับการเล่นอย่างจริงจัง
4	54	4.00	ระดับการร่วมมือในการสืบค้น
5	55	3.67	ระดับการร่วมมือในการสืบค้น
6	44	2.93	ระดับการเล่นอย่างจริงจัง
7	50	3.33	ระดับการเล่นอย่างจริงจัง
8	60	4.00	ระดับการร่วมมือในการสืบค้น
9	50	3.33	ระดับการเล่นอย่างจริงจัง
10	50	3.33	ระดับการเล่นอย่างจริงจัง
11	61	4.06	ระดับการร่วมมือในการสืบค้น
12	49	3.26	ระดับการเล่นอย่างจริงจัง
13	70	4.67	ระดับการร่วมมือในการสืบค้น
14	45	3.00	ระดับการเล่นอย่างจริงจัง
15	50	3.33	ระดับการเล่นอย่างจริงจัง
16	72	5.00	ระดับการปั้นแต่ง

ลำดับที่	คะแนน	แปรผลคะแนน	ระดับความคิดเชิงนวัตกรรม
17	51	3.40	ระดับการเล่นอย่างจริงจัง
18	62	3.13	ระดับการเล่นอย่างจริงจัง
19	44	2.93	ระดับการเล่นอย่างจริงจัง
20	49	3.26	ระดับการเล่นอย่างจริงจัง
21	65	4.33	ระดับการร่วมมือในการสืบค้น
22	51	3.40	ระดับการเล่นอย่างจริงจัง
23	55	3.67	ระดับการร่วมมือในการสืบค้น
รวม	1237	82.22	
μ	53.78	3.57	ระดับการเล่นอย่างจริงจัง
σ	8.90	0.60	

จากข้อมูลข้างต้น พบว่าการประเมินทักษะเชิงนวัตกรรม ด้วยแบบวัดความคิดเชิงนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรม (จียพันธ์บำรุง) จำนวน 23 คน มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 8 คน โดยอยู่ในระดับการเล่นอย่างจริงจัง 14 คน ระดับการร่วมมือในการสืบค้น 8 คน ระดับการปั้นแต่ง 1 คน คะแนนที่แปรผลรวมทั้งหมดเท่ากับ 82.22 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 และมีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนที่ทำการแปรผลแล้วเท่ากับ 3.57 ซึ่งอยู่ในระดับการเล่นอย่างจริงจัง

อภิปรายผล

1. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้สาระภูมิศาสตร์ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม โดยใช้การสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ จำนวน 4 แผน ทุกแผนมีความสอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์ของการวิจัยตลอดจนการดำเนินกิจกรรม โดยมีค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ เท่ากับ 0.88 เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านการประเมินตรวจสอบและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำมาจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียนการสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์เป็นไปอย่างมีระบบ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสนใจการทำกิจกรรม มีปฏิสัมพันธ์กับครูผู้สอนและเพื่อน ๆ ในห้อง ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและความสนใจที่แตกต่างกัน ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองเพื่อตึงประสิทธิภาพของผู้เรียนออกมาใช้ให้มากที่สุด และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สัพพัญญู สุขพิระวัฒนกุล วรรณ บัวเกิด และคณะ (2563 : 91) ได้กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้กระบวนการคิดและได้ลงมือกระทำด้วยตัวเอง (Active Learning) เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวในการค้นคว้าข้อมูล มากกว่าการรอรับข้อมูลจากครูผู้สอน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าข้อมูลจากประเด็นปัญหาที่ตนตั้งขึ้นเป็นเสมือนแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้คำตอบของปัญหาที่ตน

สงสัย ในขณะที่ครูก็ต้องเปลี่ยนบทบาทของครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ในการบรรยายเนื้อหาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มและกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ

นอกจากนี้เนื้อหาที่ใช้การจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ทำการจัดการเรียนรู้โดยมีการคัดสรรเนื้อหาที่ใช้ทำการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้ใกล้ตัวกับผู้เรียนเรียนและเท่าทันกับสถานการณ์โลกในปัจจุบันมากที่สุด คือสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID- 19 ที่นักเรียนเผชิญอยู่ จึงทำให้มีประสบการณ์ในการเอาตัวรอดกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส และได้เห็นสภาพแวดล้อมหรือวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID- 19 โดยในแต่ละแผนประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 มีเนื้อหาเกี่ยวกับสาเหตุการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส COVID- 19 ในทวีปเอเชียโดยมีจุดเริ่มต้นจากประเทศจีน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เป็นการอธิบายการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID- 19 โดยอาศัยองค์ความรู้ทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายโดยเชื่อมโยงกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 มีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันเชื้อไวรัส COVID- 19 โดยนักเรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ขึ้นเองโดยอาศัยการวิเคราะห์สถานการณ์ที่ครูผู้สอน และประสบการณ์ในชีวิตจริงของนักเรียนนำมาอภิปรายการเพื่อหาแนวทางการป้องกัน สอดคล้องกับแนวคิด วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์ อ่างใน บุชยา ธงนำทรัพย์ (2562 : 33 - 39) กล่าวว่า เราต้องรู้ก่อนว่าเนื้อหาที่เราจะทำการจัดการเรียนการสอนนั้นจำเป็นกับชีวิตของผู้เรียนหรือไม่ แล้วเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหานั้น เพื่อเป็นการดึงความสนใจผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ ทำให้ผู้เรียน เห็นความสำคัญในเนื้อหา ซึ่งจะทำให้ผู้สอนสามารถเลือกเนื้อหามาใช้ในกระบวนการกระตุ้นได้ง่ายขึ้น เห็นความสำคัญในเนื้อหาที่ผู้สอนต้องการจะสื่อสาร ถ้าเนื้อหาที่ผู้เรียนสามารถ นำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน เนื้อหาเหล่านั้นจะไม่ไร้ค่าอีกต่อไป

2. การศึกษาระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรม (จียพันธ์บำรุง) พบว่านักเรียนมีค่าเฉลี่ยการคิดเชิงนวัตกรรมเท่ากับ 3.57 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.60 อยู่ในระดับการเล่นอย่างจริงจัง เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยการสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ จะเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำความเข้าใจ สามารถนำความรู้ที่ไปเผยแพร่ให้กับบุคคลต่าง ๆ ได้ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น พูด เขียน แสดง หรือจัดทำเป็นสื่อ การจัดการเรียนรู้แบบการสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ โดยอาศัยขั้นตอนการสอนของการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ มีการใช้คำถามด้วยการนำรูปภาพ เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน การใช้เกมมากระตุ้นความคิดของผู้เรียนนำไปสู่การอภิปรายถึงปัญหาที่เกิดจากการสังเกต หรือความสงสัยในประเด็นที่พบจากสิ่งที่คุณครูนำมากระตุ้นความสนใจ ผลปรากฏว่านักเรียนเกิดการตั้งคำถามในระหว่างการทำกิจกรรมเกี่ยวกับสาเหตุการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID- 19 โดยเฉพาะในทวีปเอเชียที่ส่งผลให้วิถีชีวิตของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่ม กระบวนการนี้จะเป็นการใช้ปัญหาเป็นตัวนำผู้สอนโดยจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันเชื้อไวรัส COVID- 19 ในทวีปเอเชียหรือคุณครูจะนำเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมากระตุ้นผู้เรียนให้วิเคราะห์ปัญหาหรือแนวทางที่จะป้องกันโรค แล้วปล่อยให้ผู้เรียนค้นหาปัญหาที่ตนเองสงสัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล เรืองณรงค์ และลัดดา ศิลาณ้อย (2558 : 145) พบว่า การสอนให้คิดเป็นต้องสอนด้วยตัวปัญหาและกระบวนการแก้ปัญหา โดยมีการตั้งปัญหา แก่ปัญหาอย่างมีกระบวนการ มีเหตุผล สอนให้นักเรียนฝึกคิดโดยใช้ตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนรู้ว่าอุปสรรคและปัญหาจะมีอะไรบ้างเมื่อผู้เรียนเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาหลาย ๆ วิธีผู้เรียนจะเกิดประสบการณ์ในการแก้ปัญหา

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด นักเรียนค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นจากเว็บไซต์ใน อินเทอร์เน็ต การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนเกี่ยวกับ COVID- 19 เปิดโอกาสให้ค้นหารวบรวมข้อมูลแยกแยะและนำมาสร้างเป็นองค์ความรู้เพื่อ สร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบต่าง ๆ ครูมีหน้าที่ให้คำปรึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดโดยที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ตัดสินใจ และแนะนำให้นักเรียนหาความรู้ได้ถูกแหล่ง เลือกข้อมูลได้อย่างถูกต้องและ สนุกไปกับการค้นคว้านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษยา ธงนำทรัพย์ (2562 : 82) พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานเป็นวิธีการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการใชปัญหาสถานการณ์เป็นตัวกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความอยากรู้ในเรื่องนั้นๆส่งผลให้เกิดแรงผลักดันในการสืบค้นหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างอิสระ

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ โดยการนำเสนอผลงานที่แปลกใหม่ ดึงดูดความสนใจ มีการซักถาม แสดงความคิดเห็นจากผู้เรียนร่วมชั้น

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ครอบคลุมทั้ง 3 ด้านนี้ด้านของความรู้ ทักษะ (Skill) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยในการประเมินผล จะทำการประเมินผล 2 ส่วนคือส่วนแรกคือการประเมินผลจากชิ้นงาน เกี่ยวกับแนวทางการป้องกัน COVID- 19 โดยนักเรียนและคุณครูช่วยกันทำการประเมินผล ด้วยการสะท้อนผลในการหาข้อดีและข้อด้อยเพื่อนำใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงต่อไป โดยอยู่บนหลังของเหตุผลสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนบุรี อรุณสิทธิ์ (2560 : 142) พบว่า การสอนด้วยกระบวนการ CBL เน้นให้ผู้เรียนสร้างและนำเสนอผลงานเพื่อถ่ายทอดความคิดและจินตนาการที่แปลกใหม่ให้ผู้อื่นได้ชื่นชม ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและมีกำลังใจที่จะสร้างสรรค์ต่อไป เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมประเมินผลงานตามสภาพจริง ฝึกการวิพากษ์ผลงานด้านศิลปะตนเองและผู้อื่นด้วยความมีเหตุผลเพื่อให้เกิดแนวคิดที่แปลกใหม่ และพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง

การจัดการเรียนรู้และผลการศึกษาระดับการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้เรียน ผู้จัดทำได้ทำการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้เรียนผ่านการจัดกิจกรรมการสอนโดยให้ผู้เรียนได้สร้างชิ้นงานกลุ่ม เกี่ยวกับแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID- 19 1 ชิ้นเพื่อใช้ในการเผยแพร่แนวทางการป้องกันการแพร่ระบาด ที่ไม่กำหนดรูปแบบการนำเสนอชิ้นงานของนักเรียน นักเรียนสามารถเลือกตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน โดยชิ้นงานที่นักเรียนปฏิบัติจะควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ด้วย

กระบวนการนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ ทั้ง 5 ขั้นตอน โดยมีครูผู้สอนให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง เช่น องค์ความรู้ หรืออุปกรณ์ในการสร้างชิ้นงาน และในการสร้างชิ้นงานของนักเรียนคุณครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสร้างผลงานตามความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนเป็นการกระตุ้นการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียนและ ส่งผลให้บรรยากาศในการทำงานของนักเรียนไม่เกิดความตึงเครียดสอดคล้องกับแนวคิดของ ดนชนก เปื่อน้อย (2559 : 1-2) พบว่า ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมเป็นมากกว่าการคิดนอกกรอบที่จะนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดประโยชน์เพื่อทำให้กลายมาเป็นสิ่งที่มีคุณค่าสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแพร่หลาย

นอกจากนี้ในการทำงานกลุ่มที่คุณครูได้มอบหมาย ได้ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนได้มีการแบ่งหน้าที่ตามความสามารถและความเหมาะสม เช่น ฝ่ายหาข้อมูล ฝ่ายออกแบบผลงาน ฝ่ายนำเสนอ ดังนั้นนักเรียนที่ทำหน้าที่แต่ละฝ่ายจะต้องทำงานประสานกันเพื่อให้งานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ สุทธิชัย ปัญญโรจน์ (อ้างใน กิตติพิช เขียวฉ้วน : 356) กล่าวว่า การทำงานเป็นกลุ่มที่ดีบุคคลในทีมจะต้องทำงานร่วมกัน โดยทุกคนในกลุ่มจะต้องทุ่มความคิด ทุ่มแรงกายเพื่องานหรือเพื่อความสำเร็จของงาน โดยไม่ถือว่าเป็นผลงานของตนเพียงคนเดียวแต่ผลงานทั้งหมดเป็นของกลุ่ม และกลุ่มที่ดีควรสร้างบรรยากาศในการทำงานให้มีความไว้วางใจกันเชื่อใจกัน มีความผูกพันกันจนก่อให้เกิด ความรักความสามัคคีกันในกลุ่ม

จากการวิจัยพบว่าการทำงานเป็นกลุ่มด้วยการสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์นักเรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มในการทำกิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียนหรือชิ้นงานกลุ่มด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสอนงานเพื่อน การให้คำแนะนำ การสาธิตให้ดูเป็นตัวอย่าง เพื่อให้กลุ่มของตนเองบรรลุเป้าหมายของกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เวทิสา ตัญเชียว (2560 : หน้า 246) พบว่า ข้อดีของการเรียนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานยังทำให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่ม โดยยึดการแบ่งกลุ่มตาม ความสนใจ เพื่อให้ให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มอย่างมีความสุข กล่าวที่จะตักเตือนเพื่อนสมาชิกเมื่อเพื่อนสมาชิกไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งครูผู้สอนสามารถกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มเกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันการ เช่น ให้แถมขนาดพิเศษ การชมเชย คุณครูจะต้องมีการให้แรงเสริมอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการทำงาน แต่ต้องระมัดระวังในกรณีที่นักเรียนบางกลุ่มไม่มีความคืบหน้าของงานคุณครูจะต้องเลือกใช้วิธีการสร้างแรงจูงใจในการทำงานอย่างเหมาะสมเพราะไม่เช่นนั้นนักเรียนไม่ยอมทำงานที่คุณครูมอบหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพลิน แก้วดก (2562 : 221) พบว่าการจัดการเรียนรู้ของครูหากครูสอนมีความสามารถในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เตรียมการสอนเป็นอย่างดี มีเทคนิคช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดี มีอารมณ์แจ่มใส อธิบายและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับปัญหาการเรียน รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ให้รางวัล และยกย่องชมเชยเมื่อทำความดี ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูผู้สอนและมีความตั้งใจเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยทั่วไป

1.1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ (Creative Presentation) กระบวนการกลุ่มเป็นสิ่งสำคัญ มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนแบบละความสามารถของนักเรียน เพื่อให้เด็กได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งหน้าที่ในการทำงานกลุ่ม และครูผู้สอนจะต้องให้คำแนะนำ เรื่องกระบวนการทำงานกลุ่มให้กับนักเรียน

1.2. ครูผู้สอนควรกระตุ้นยั่วยุให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นออกมา แม้ความคิดเห็นจะไม่ ถูกต้อง หรือคิดต่างมุม เพื่อที่จะนำไปสู่การอภิปรายและข้อสรุปๆ

1.3. ครูผู้สอนต้องมีการติดตามผลนักเรียนหลังจบกระบวนการสอนแบบนำเสนออย่างสร้างสรรค์ เพื่อประเมินความคงทนในทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียน

1.4. นักเรียนต้องมีความพร้อมในเรื่องของเทคโนโลยี ในการสร้างสรรค์ชิ้นงานเพื่อถ่ายทอดความคิดของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5. นักเรียนต้องมีความพร้อมในเรื่องการทำงานกลุ่ม เช่น การมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง การแบ่งหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุเป้าหมาย

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ ให้สอดคล้องกับสาระสังคมทั้ง 5 สาระ

2.2. ควรมีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การสอนด้วยการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นด้วย หรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อให้เห็นความแตกต่างของผลที่เกิดขึ้น ตามบริบทของรายวิชาที่มีความแตกต่างกัน

2.3. ควรมีการเปรียบเทียบทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ด้วยกระบวนการนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ (Creative Presentation) เพื่อให้ทราบพัฒนาการของทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรง

พิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

กวิทร์เกียรติ นนธ์พละ. (18 พ.ค. 2564). แนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

2564ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)ของโรงเรียนใน

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2565, จาก

<http://www.sea12.go.th/ict/images/stories/covid2019/2564/3-info-covid-190564.pdf>.

- กิตติทัช เขียวฉ้วน. (2562). การทำงานเป็นทีมสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน Team Working for Increasing Work Effectiveness. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 11(1), 360.
- ดนชนก เปื่อน้อย. (2559). นวัตกรรมกับความคิดสร้างสรรค์. วารสารวิชาการการตลาดและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 3(1), 1-2.
- บุษยา ธงนำทรัพย์. (2562). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่อง พลังงานความร้อน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พัฒน์นรี อรุณสิทธิ์. (2560). การจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดพหุสัมพันธ์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมผลงานศิลปะเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไพลิน แก้วดก. (2562). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน: การวิจัยผานวิธี. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 25(1), 207.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2562). ชี้นำการคิดเชิงนวัตกรรม. กรุงเทพฯ : ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์. (2558). การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creativity-based Learning (CBL). วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้. 1(2), 31.
- เวทิสา ตัญเจริญ. (2560). แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่ส่งเสริมสมรรถนะการแก้ปัญหาแบบร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ปฏิกริยาเคมี. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 22(1), 237-238.
- สัพพัญญู สุขพิระวัฒนกุล วรณา บัวเกิด และสุกมาส อังศุโชติ. (2563). ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ, 13(2). 91.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (29 ธันวาคม 2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง. สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2565, จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422.
- อรชร ปราจันท์. 2561. รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 12(1), 158.